

mincí, neprovádí tím po zákonu hmotněprávní důvod zmatečnosti, ne-
dbajíc základního zjištění rozsudku, který nepředpokládá bezdůvodnost
obvinění v době zprávy, nýbrž naopak shodu obvinění s informací po-
licejního úřadu. Zmateční stížnost, pokud byla provedena po zákonu,
je bezdůvodná i bylo ji zavrhnouti.

Na vývody odvodu obžalovaných na zmateční stížnost soukromého
obžalobce budiž jen stručně odpověděno: Jakožto opravný prostředek
zmateční stížnosti odvod v počet přicházeti nemůže, nanejmeně an by byl
jakožto opravný prostředek opožděn a již proto netřeba se jeho vývody
zabývat, pokud vytýkají rozsudku jako právní pochybení, že nevyslo-
vuje, ve kterých bodech byl důkaz pravdy proveden. Pokud se odvod
domáhá toho, by bylo z moci úřední použitím § 290 tr. ř. uznáno, že
obžalovaní provedli důkaz pravdy i v těch bodech, kde jim to rozsudek
nepřiznává, stačí poukázati k tomu, že důvodem použití § 290 tr. ř.
mohou býti jen pochybení nalézacího soudu ve směru hmotněprávním
a že zrušovací soud nemůže (§ 288 čís. 3 tr. ř.) prováděti skutková
zjištění a vynášeti zjišťovací výroky, jichž by bylo třeba k rozřešení
skutkové otázky, zda byl (nebyl) důkaz pravdy proveden.

Čís. 3940.

**Zrušovací soud přezkoumává rozsudek, jenž zjišťuje a posuzuje děj
daný v obžalobu. Ta i ona činnost odnáší se k činu, jak se stal svého
času. Pro otázku viny nelze přihlížeti k událostem napotomním.**

**Zanedbal-li redaktor povinnou péči a nezabránil otištění článků, za-
kládajících skutkovou podstatu zločinu (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.)
v časopise komunistické oposice, jest s hlediska skutkové podstaty pře-
činu podle čl. III. čís. 5 zák. čís. 142/1862 (§ 42 zák. čís. 50/23) po
případě nerozhodno, že původci článku byli ve svém nitru cizí tenden-
cím, které v článku shledal nalézací soud.**

**Nelze tu přihlížeti k tomu, že obsahem projevu byl hlásán program
politické strany, po případě ani k pozdějšímu odklonu komunistické opo-
sice od leninské linie (orthodoxie); rozhoduje jen doslov článku a smysl,
který se z něho podává v jeho logickém a gramatickém výkladu.**

(Rozh. ze dne 15. září 1930, Zm II 175/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení
zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu
v Brně ze dne 1. února 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem
zanedbání povinné péče podle čl. III čís. 5 zákona ze dne 15. října 1868,
čís. 142 ř. zák. v doslovu § 42 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50
sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje proti rozsudku zmatky
podle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. S hlediska zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř.

vytýká rozsudku neúplnost, an prý přehlédl, že z jiných míst resoluce a řeči Dr. E-a vysvítá, že se smysl resoluce a řeči nepohyboval ve směru vyvolávání nepřátelského smýšlení ke statkům chráněným v § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, nýbrž, že naopak znamenal odklon od zásad a metod hlásaných leninskou moskevskou linií a návrat na půdu zákona. Při zrušovacím roku dostalo se tomuto stanovisku zmateční stížnosti ještě bližšího provedení, při němž bylo připuštěno, že v resoluci i v řeči Dr. E-a jsou ještě jakési zbytky ideologie orthodoxního komunismu, ale že tam zbyly jednak ve zmatku a kvasu přirozeném při hnutí teprve se rodícím, jednak z důvodů taktických, jak bylo nezbytno, mělo-li býti působeno k tomu, by byli komunističtí straníci odvedeni od svého dosavadního smýšlení a další výchovou, návodem k vlastnímu uvažování, přivedeni k tomu, by, dbajíce skutečných poměrů domácích, přijali právní základnu danou ústavou a na ní se domáhali žádoucích oprav. Se zvláštním důrazem pak bylo při zrušovacím roku poukazováno k tomu, jakým směrem se bral od doby resoluce a valného shromáždění K. S. Č. (oposice) ze dnů 23. a 24. června 1928 vývoj této politické strany, by tak bylo dovedeno, že tento vývoj ukazuje docela opačný směr, než sledování cílů pravověrné strany komunistické, že znamená naopak rozchod, najmě s jejím požadavkem obecné bolševisace, a že tedy je mylné vkládati do projevů, jimiž tato secesse, skončivší splynutím se stranou sociálně-demokratickou, byla inaugurována, smysl a tendenci nesoucí se za ideály a metodami leninskými. Zrušovací soud nemohl uznati zmateční stížnost za odůvodněnou. Musí především poukázati k tomu, že předpisy trestního řádu dovolují při uplatňování formálních důvodů zmatečnosti přihlížeti jen k tomu, co bylo uvedeno ve lhůtě pro provedení zmatečných důvodů, jež musí býti označeny a doloženy přesně a určitě. Již s tohoto hlediska nezbyvá než upozorniti zmateční stížnost, že poukazy jejího písemného provedení na smysl a tendenci přehlédnutých prý nalézacím soudem míst v resoluci a v řeči Dr. E-a postrádají v prvém odstavci při své všeobecnosti určitosti, která se vyžaduje k náležitému provádění vytýkané neúplnosti, a že, pokud se v odstavci druhém uvádějí konkrétně tři místa, stačí srovnati s nimi rozsudek, by bylo zjevno, že výtka postrádá oprávněnosti. Rozsudek nepřehlédl, že řečené články obsahují i odstavce a výroky, jež nejen neznamenají skutkovou podstatu trestných činů proti zákonu na ochranu republiky, nýbrž i připouštějí výklad ve smyslu, který jim dával obhájce při zrušovacím roku. Nelze tedy rozsudku vytýkati, že nedbal vnitřní souvislosti závadného obsahu článků s obsahem ostatním. Jestliže přes to nalézací soud neshledal, že smysl a cíl závadných míst, jakož i jejich způsobilost účinkovati na čtenáře ve směru předpokládaném v § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, jak je zjistil nalézací soud podle doslovu závadných míst, byly popřeny smyslem a tendencí ostatního doslovu článků, nelze zmateční stížnost ušetřiti výtky, že jen není spojena s výkladem, jehož se článkům v rozsudku dostalo.

Připomenuto budiž ještě toto: Soud zrušovací přezkoumává rozsudek, jenž zjišťuje a posuzuje děj daný v obžalobu. Ta i ona činnost odnáší

se k činu, jak se stal svého času. Pro otázku viny nelze přihlížeti k událostem pozdějším. Činem dávaným obžalovanému S-ovi za vinu jest, že zanedbal povinnou redaktorskou péči a nezabránil otištění článků, jež podle obžaloby zakládají v některých místech skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky. I tu je zkoumati, zda objektivně obsah článku spadá pod tuto nebo jinou stať trestního zákona. To znamená, že nemůže vůbec přicházeti v úvahu, co bylo uplatňováno na doličenou, že původci článků byli ve svém nitru cizí tendencím, které v člancích shledal nalézací soud. Jen doslov článku a smysl, jenž z něho vyplývá v jeho logickém a gramatickém výkladu, může tu rozhodovati. Může býti tragickou vinou stěžovatelovou, že jest obsahem článku, jehož vyjití nezabránil proti své povinnosti, páchan trestný čin, který by podle svého smýšlení spáchati nechtěl, byly-li ve článku hlásány tendence, jichž se pro svou osobu již odřekl. Ale jeho a jeho straníků subjektivní poměr k takovým tendencím, ať je jakýkoliv, nemůže dojíti zřetele, dokonce dodatečného, pro posuzování otázky, co bylo objektivně ve článku řečeno, jak tomu musil prostý čtenář (nota bene komunistického smýšlení) rozuměti a jak to naň mohlo působiti. Tu pak nemůže býti pochybno a nebylo ani popíráno, že přes obhájcem obžalovaného tvrzený odklon jeho frakce od leninské orthodoxy zbyly ve člancích jistá residua komunistické ideologie bolševického zbarvení; důvody nebo příčiny toho, třebaže přesvědčivě a věrojatně při roku vyložené, jsou na venek bez významu. Zmateční stížnosti se nepodařilo prokázati, že ostatní obsah článků zřetelně pro čtenáře zbavuje místa závadnými shledaná smyslu, významu a působivosti, které jim přikládá nalézací soud, a že tedy jeho zjištění těchto složek skutkové podstaty je vadné. Neboť, daly-li by se některé odstavce a výroky článků vykládati ve směru duševní přípravy čtenářů pro změnu taktiky směrem ke skutečnosti a k daným politickým poměrům (jak se tu budiž se zmateční stížností stručně vyjádřeno k povaze dotyčných míst článků), jsou místa závadnými shledaná příliš jednoznačná, než by bylo lze důvodně tvrditi, že by měl nalézací soud více, než se stalo, přihlédnouti k místům prv zmíněným a že by byl z nich mohl dospěti k jinému zjištění o smyslu míst pozastavených a o jejich způsobilosti účinkovati na mysl čtenáře.

Nelze-li uznati zmateční stížnost za odůvodněnou co do zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř., je tím dána již odpověď i na zmateční stížnost s hlediska čís. 9 písm. a) téhož §, jež vychází z jiného předpokladu o způsobilosti pozastavených míst účinkovati na vnitřní poměr čtenářů ke statkům chráněným § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, než rozsudek, a budiž k jejím vývodům podotčeno jen tolik: Pokud zmateční stížnost uplatňuje názor, že jest zjistiti, zda je projev přesvědčení o nutnosti revoluce způsobilý vyvolati duševní stav, náchylný k poškození právních statků, chráněných zákonem na ochranu republiky, při čemž zvlášť zdůrazňuje, že již samo komunistické hnutí je hnutím legálním a že komunistická oposice vznikla ze snahy o změnu taktiky tohoto legálního hnutí, nelze této námitce zmateční stížnosti přiznati oprávnění. Nalézací soud zaujal správné hledisko, jež dochází výrazu i v rozsudkových důvodech,

že v souzeném případě nejde o politický postup »Komunistické strany v Československu (oposice)«, nýbrž jen o oba články »Rudé rovnosti«, t. j. o to, zakládá-li jejich obsah skutkovou podstatu zločinu podle § 15 č. 3 zákona na ochranu republiky. Zodpovídá-li rozsudek tuto otázku, jak bylo shora proti výtkám, uplatňovaným zmateční stížností s hlediska důvodu zmatku podle č. 5 § 281 tr. ř. dovedeno, právem kladně a zjišťuje-li bezvadným způsobem najmě i způsobilost obou projevů, by jimi byl ve čtenářích vyvolán duševní stav, náchylný k úkladům o republiku podle § 1 zákona na ochranu republiky, nelze okolnost, která by zbavovala obžalovaného zodpovědnosti za trestný čin, jímž byl napadeným rozsudkem uznán vinným, shledávati v pouhé skutečnosti, že obsahem obou projevů byl vlastně jen hlásán program určité politické strany (rozhl. čís. 3459, 3505, 3564 sb. n. s.), v souzeném případě program oposice komunistické strany v Československu, vpravdě však onen v rozsudku blíže nastíněný konečný cíl Leninismu a komunistické internacionály. Rozsudkové důvody poukazují v té příčině správně k ustanovení § 117 ústavní listiny, podle něhož může sice každý projevovali mínění (slovem, písmem, tiskem, obrazem a pod.), ale jen v mezích zákona, a z něhož usuzují neméně případně, že se ani uplatňování politického přesvědčení nesmí díti způsobem, znamenajícím střetnutí s pozitivními normami platných trestních zákonů.

Čís. 3941.

Podle § 34 odst. II stavebního řádu slezského (zák. čís. 26/1883) mají stavebníci používati za stavbyvedoucí jen osob podle živnostenských zákonů k tomu oprávněných.

Zavinění (§ 335 tr. zák.) stavitele, svěřil-li dozor nad stavbou osobě neznalé techniky železobetonových konstrukcí a opomenul-li dbáti o správné zřízení železobetonového nosiče.

Usnesení povolující obnovu trestného řízení je stíhacím úkonem přerušujícím promlčení podle § 531 tr. zák.

(Rozh. ze dne 19. září 1930, Zm II 389/29).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 21. října 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Důvod zmatečnosti podle § 281 č. 9 a) tr. ř. provádí stěžovatel částečně nepřipustně, vycházející z okolností, odchylujících se od skutečností, jež závazně pro provádění tohoto důvodu zmatečnosti zjistil nalézací soud; vlastním hodnocením výsledků průvodních tvrdí, že zakázal Rajmuru Š-ovi prováděti na stavbách železobetonové konstrukce, což